

**DOĞU AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ**

2022-2023 Akademik Yılı Bahar Dönemi

Dersin Adı Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği Dersi			Kodu HMSR 208				
Dersin Türü	Dersin Dili	Yarıyıl	HAFTALIK SAATİ			DAÜ Kredi	AKTS
			Teori	Uygulama	Laboratuvar		
Alan Dersi	Türkçe	Bahar	56	98	42	6	9
Önkoşul/lar			Hemşirelik Esasları Dersini Geçmek				
Dersin Verilme Şekli			Yüz-Yüze Eğitim				
Dersin Öğrenme ve Öğretme Teknikleri			Anlatım, Soru-cevap şeklindeki ders aktarımlarında power point sunumlar kullanılmaktadır Ders ile ilgili açıklayıcı videolardan yararlanılmaktadır Beceri gerektiren uygulamalar için laboratuardan yararlanılmakta ve demonstrasyonlar yapılmaktadır				
Dersin Sorumlusu/ları			Doç. Dr. Gülten SUCU DAĞ Öğr. Gör. Serpil ÇAĞLIYAN PAYAS Öğr. Gör. Gülcan DÜRÜST SAKALLI				
Dersin Öğretim Elemanları			Doç. Dr. Gülten SUCU DAĞ Öğr. Gör. Serpil ÇAĞLIYAN PAYAS Öğr. Gör. Gülcan DÜRÜST SAKALLI Msc. Kerem YILDIZ Msc. Kamil AKÇALI Msc. Bahar AK Msc. İncihan KAHRAMAN Msc. Nur Demet GÖK Arş. Gör. Ayşe GÜLLET				
Dersin Amacı			Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği dersinin amacı, temel sağlık hizmetleri anlayışı doğrultusunda Cerrahi Hemşireliğinin temel ilkeleri, sistemlerin cerrahi girişim gerektiren hastalıkları ve hemşirelik bakımı, ameliyat öncesi, ameliyat sırasında ve ameliyat sonrasında hastanın sağlığını yeniden kazanabilmesi, sürdürebilmesi ve yükseltilebilmesi için bireyin fiziksel, psikolojik ve sosyal gereksinimlerini karşılamak amacıyla gerekli hemşirelik bakımı hakkında bilgi ve uygulama becerisi kazandırmaktır.				

Dersin Öğrenme Çıktıları	Bu dersi başarıyla tamamlayabilen öğrenciler; Cerrahi hastalıkları konusunda temel teorik kavram ve ilkeleri bilmesi Cerrahi girişim gerektiren hastaların ameliyat öncesi, sırası ve sonrası hemşirelik bakımını ve gereksinimlerini tanıyabilmesi, yönetebilmesi Cerrahi girişim gerektiren hastanın psikolojik yönünü açıklaması, gelişebilecek komplikasyonları bilmesi ve hemşirelik bakımı planlayabilmesi
Dersin İçeriği	Bu ders; Tanışma, dersin tanıtımı, Tarihçesi, Cerrahi hastalıkları hemşireliğinin temel ilkeleri, Hasta Üzerindeki Etkileri, Ağrı yaşayan birey ve hemşirelik bakımı, Cerrahide Sıvı Elektrolit, Asit Baz Dengesi ve Dengesizliği Şok ve Hemşirelik Bakımı, Cerrahide Enfeksiyonlarda Hemşirenin Rolü, İnflamasyon ve Yara İyileşmesi Hemşirelik Bakımı, Cerrahi Girişim Öncesi, Sırası ve Sonrası Bakım, Ameliyathanenin Özellikleri, ARA SINAV1 , Solunum Sisteminin Cerrahi Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı, Kalp Damar Sisteminin Cerrahi Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı, Ürogenital Sistemin Cerrahi Girişim Gerektiren Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı, Yanıklar, Cerrahide Hasta Güvenliği ve İlkeleri ARA SINAV2 , Sinir Sisteminin Cerrahi Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı, Sindirim Sistemi Cerrahi Hastalıkları Hemşirelik ve Bakımı, Kas-İskelet Sistemi Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı, Meme Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı, Sindirim Sisteminin Cerrahi Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı, Transplantasyon, , Dersin Değerlendirilmesi konularını ve VAKA ANALİZİNİ, FİNAL SINAVI, MATERYAL DEĞERLENDİRME SINAVI, SÖZLÜ SINAV (LAB. SINAVI) 'ni içermektedir.
Kaynaklar	1., Erdil F, Özhan Elbaş N., Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği Ankara, 2007. 2. Ed. A. Karadakovan, F. Eti Aslan Dahili ve Cerrahi hastalıklarda Bakım, İstanbul, 2009. 3. Aksoy, G, Kanan N, Akyolcu N. (Eds.). Cerrahi Hemşireliği I. 1. basım. İstanbul: Nobel Matbaacılık; 2012. 4. Akyolcu N, Aksoy, G, Kanan N. (Eds.). Cerrahi Hemşireliği Uygulama Rehberi. 1. basım. İstanbul: İstanbul Tıp Kitabevi; 2011. 5. Akbayrak N, Erkal İlhan S, Ansel G, Albayrak A. (Eds.). Hemşirelik Bakım Planları: Dahiliye-Cerrahi Hemşireliği ve Psikososyal Boyut. 1. basım. Ankara: Birlik Matbaası; 2007.

	<p>6.Akdemir N, Birol L. (Eds.). İç Hastalıkları Hemşireliği. 1. Baskı, İstanbul: Vehbi Koç Vakfı SANERC Yayınları; 2003.</p> <p>7.Akyürek F. (Ed). Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği. 2. Baskı, Eskişehir: T.C. Anadolu Üniversitesi Yayınları; 1998.</p> <p>8.Aksoy, G. (Ed). Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği El Kitabı. İstanbul: Vehbi Koç Vakfı Yayınları; 1998.</p> <p>9.Barker E. (Ed). Neuroscience Nursing, A Spectrum of Care. 3rd ed. St.Louis: Mosby Elsevier; 2008.</p> <p>10.Black JM, Hawks JH. (Eds). Medical Surgical Nursing, Clinical Management for Positive Outcomes. 8th ed. St.Louis: Saunders Elsevier; 2009.</p>
--	---

TAKVİM, İÇERİK VE ETKİNLİKLER

1. Hafta	01 MART 2023	<p>Tanışma Ve Dersin Kaynaklarının Tanıtılması</p> <p>Cerrahi Hastalıkları Hemşireliğinin Temel İlkeleri</p> <p>Cerrahinin Tarihçesi Cerrahinin Tanımı Cerrahi Hemşireliğinde Temel Kavramlar Cerrahi Hemşireliği Cerrahi Hastasında Süreç Cerrahi Hemşiresinin Sorumlulukları</p> <p>Cerrahide Ağrı Yaşayan Birey ve Hemşirelik Bakimi</p> <p>Ağrının tanımı Akut Ağrı Ağrı probleminin cerrahideki önemi Ağrının boyutları Ağrının değerlendirilmesi Ağrının farmakolojik yönetimi Ağrının girişimsel yöntemlerle tedavisi Ağrının non-farmakolojik yönetim</p> <p>LABARATUAR ÇALIŞMASI</p>
-----------------	-----------------	---

2. Hafta	07 MART 2023	Cerrahide Sivi-Elektrolit ve Asit-Baz Denge/ Dengesizliği ve Etkileri Bedenin Su İçeriği Eektrolitler Sıvı-Elektrolit Hareketini Düzenleyen Mekanizmalar Kapiller Sıvı Hareketi Ekstrasellüler Sıvı Ve İnstrasellüler Sıvı Arasında Sıvı Geçişı Su Dengesinin Düzenlenmesi Sıvı Ve Elektrolit Dengesizlikleri Asit Baz Dengesizlikleri Sıvı Ve Elektrolit Replasmanı Cerrahi Şok ve Hemşirelik Bakimi Şokun Tanımı Ve Sınıflandırılması Şokun Fیزیopatolojisi Şokun Evreleri Şokun Organ Ve Sistemlere Etkisi Şokun Belirti Ve Bulguları Şoktaki Hastanın Hemşireilk Girişimleri LABARATUAR ÇALIŞMASI
	08 MART 2023	Cerrahi Enfeksiyonlarda Hemşirenin Rolü Cerrahi Asepsi Cerrahi Enfeksiyon Etkenleri Bulaşma Cerrahi Alan Enfeksiyonları Cerrahi Alan Enfeksiyonlarının Sınıflandırılması Cerrahi Alan Enfeksiyonlarında Risk Faktörleri Cerrahi AlanE Tedavi Ve Bakım Özel Cerrahi Enfeksiyonlar Enfeksiyon Kontrolü İnflamasyon, Yara İyileşmesi Hemşirelik Bakımı Yaranın Sıfılandırılması Yaralanmaya Karşı Oluşan Savunma Mekanizmaları Yara İyileşmesi Yara İyileşme Tipleri Yara İyileşmesini Etkileyen Faktörler Yara İyileşmesinde Görülen Komplikasyonlar Yaranın Günlük Yaşam Aktivitelerini Üzerindeki Etkisi Tedavi ve Hemşirelik Bakım İlkeleri Evde Bakım LABARATUAR ÇALIŞMASI

3. HAFTA	14 MART 2023	<p>Perioperatif Dönem ve Hemşirelik Bakimi Preoperatif Dönemdeki Birey ve Hemşirelik Bakimi Ameliyat öncesi genel hazırlık Psikolojik hazırlık Fizyolojik hazırlık Hastanın ameliyattan önceki gece hazırlığı Hastanın ameliyat günü hazırlığı İntraoperatif Dönemdeki Birey ve Hemşirelik Bakimi Hastanın ameliyathaneye alınması ve cerrahi ekip Anestezinin sınıflandırılması</p> <p>LABARATUAR ÇALIŞMASI</p>
	15 MART 2023	<p>Postoperatif Dönemdeki Birey ve Hemşirelik Bakimi *Aylıma odasında postoperatif hastanın bakımı *Klinik ünite de postoperatif hastanın bakımı *Postoperatif komplikasyonlar ve hemşirelik bakımı</p> <p>LABARATUAR ÇALIŞMASI</p>
4. HAFTA	21 MART 2023	LABARATUAR ÇALIŞMASI (Preop Süreç)
	22 MART 2023	<p>1.VİZE Cerrahi Hastanın Beslenmesi Cerrahi hastada beslenmenin önemi ve hemşirenin rolü Hastanede yatan hastaların malnütrisyona maruz kaldığı durumlar ve nedenleri Oral Beslenme Tüple Enteral Beslenme Nazogastrik, Nazoduedonal, Nazojejunal Gastrostomik Enteral Beslenme Jejunostomik Enteral Beslenme Enteral beslenme endikasyonları Enteral beslenme komplikasyonları ve önleme yolları Enteral Beslenmede hemşirelik bakımı Total Parenteral Beslenme (TPN-Hiperalimentasyon) Total Parenteral Beslenme endikasyonları Total Parenteral Beslenmede CDS önerileri Total Parenteral Beslenme komplikasyonları ve önleme yolları Total Parenteral Beslenmede hemşirelik bakım</p> <p>Cerrahide Hasta Güvenliği İlkeleri</p> <p>Laboratuvar Çalışması</p>
5. HAFTA	28 MART 2023	<p>Kalbin Cerrahi Girişim Gerektiren Hastalıkları ve Hemşirelik Bakimi Koroner Arter Hastalıkları</p>

		Kapak Hastalıkları ve Cerrahisi Kalbe İlişkin Cerrahi Girişimler Arter Hastalıkları ve Cerrahisi LABARATUVAR ÇALIŞMASI
	29 MART 2023	1. STAJ TOPLANTISI
6.HAFTA	04 NİSAN 2023	Solunum Sisteminin Cerrahi Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı Alt Solunum Yolu Cerrahi Hastalıkları ve Bakımı Göğüs Cerrahisi Uygulanan Hastada Hemşirelik Bakımı Göğüs Travmaları Ve Bakımı Vakalar üzerinde tartışma LABARATUVAR ÇALIŞMASI
	05 NİSAN 2023	2. STAJ GÜNÜ
7.HAFTA	11 NİSAN 2023	Ürogenital Sistemin Cerrahi Girişim Gerektiren Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı Üriner Sisteme İlişkin Tanı Yöntemleri ve Hemşirenin Sorumlulukları Ürogenital Sistem Tümörleri Transüretral Rezeksiyon (TUR) Testis Tümörleri Üriner Sistem Taşları ve Komplikasyonları Üriner Sistem Travmaları ve Bakım Böbrek Travmaları Üreter Travmaları Mesane Travmaları Üretra Travmaları Vakalar üzerinden tartışma LABARATUAR ÇALIŞMASI
	12 NİSAN 2023	3. STAJ GÜNÜ
8.HAFTA	18 NİSAN 2023	Sindirim Sisteminin Cerrahi Girişim Gerektiren Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı Özofagus hastalıkları ve hemşirelik bakım Mide cerrahisi (birlot 1//11) Bağırsağın iyi huylu(benign) tümörleri İnce bağırsak kanserleri Kolonrektal kanserler(krkk)

		<p>Ostomi cerrahisi İnce ve kalın bağırsağın diğer hastalıkları Fıtıklar ve bakımı Bağırsak divertikülleri Bağırsak tıkanması Anorektal bölge hastalıkları ve bakımı Hemoroidler Anal fissür Anal fistül Anorektal apseler Pilonidal kist(kist dermoid sakral) Safra kesesi ve safra yollarının cerrahi hastalıkları ve bakımı Safra taşları Safra kesesi kanserleri Pankreasın cerrahi hastalıkları ve bakımı Whipple ameliyatı ve hemşirelik bakımı Tiroid ve paratiroid bezi hastalıkları ve bakımı Tiroid hastalıkları Paratiroid hastalıkları</p> <p>LABARATUAR ÇALIŞMASI</p>
	19 NİSAN 2023	4.STAJ GÜNÜ
9. HAFTA	24 NİSAN- 8 MAYIS 2023	VİZE HAFTASI II. VİZE
10. HAFTA	09 MAYIS 2023	<p>Yanıkta Hemşirelik Bakimi Yanık Yarasının Türleri Yanık Yarasının Sınıflandırılması Yanığın Bakım Dönemleri Hastane Öncesi Bakım Acil Dönemde Bakım Akut Dönem Akut Dönemde Bakım Rehabilitasyon Döneminde Bakım Hasta ve Ailesinin Emosyonel Gereksinimleri Hemşirenin Emosyonel Gereksinimleri Meme Cerrahisi Geçiren Birey ve Hemşirelik Bakımı Memenin Anatomisi Ve Fizyolojisi Tanılama Tanı Yöntemleri Meme Hastalıkları Meme İnfeksiyonları Memenin Selim Hastalıkları Meme Kanseri Cerrahi Tedavi Uygulanan Hastada Hemşirelik Bakımı</p>

	10 MAYIS 2023	Erkeklerde Meme Kanseri LABARATUAR ÇALIŞMASI 2. ROTASYON BAŞLANGIÇ GÜNÜ 5. STAJ GÜNÜ
11.HAFTA	16 MAYIS 2023	Kas-İskelet Sisteminin Cerrahi Girişim Gerektiren Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı Anatomi Fizyoloji Kas İskelet Sisteminin Tanılanması Tanı Yöntemleri Kas İskelet Sistem Travmaları ve Bakım Kırıklar Total Kalça Protezi Diz Protezi Eklemlerle İlişkili Cerrahi Girişimler Vakalar üzerinden tartışma LABARATUAR ÇALIŞMASI
	17 MAYIS 2023	6.STAJ GÜNÜ
12. HAFTA	23 MAYIS 2023	Transplantasyon ve Hemşirelik Bakımı Tarihsel Gelişim Organ/Doku Naklinde Sınıflandırma Ve İmmünolojik Uygulamalar Organ/Doku Naklinde İzlenecek Adımlar Organ/Doku Nakli Sonrası Bakım Organ/Doku Naklinde Yaşanan Sorunlar Organ Bağışında Hemşirenin Rolü Spesifik Organ Nakilleri Ve Bakım Böbrek Nakli Ve Bakımı Pankreas/Böbrek Nakli Ve Bakımı Karaciğer Nakli Ve Bakımı Kalp Nakli Ve Bakımı Akciğer Nakli Ve Bakımı Taburculuk Eğitimi Ve Evde Bakım Günübirlik Cerrahi-Yaşlı Cerrahi Günübirlik Cerrahinin Ön Koşulları Cerrahi Girişim Tipi Testler Hastanın Bilgilendirilmesi Hemşirelik Bakımı Ameliyat Öncesi Bakım Ameliyat Sırası Bakım İyileşme Dönemi Taburculuk Özel Hasta Gruplarında Günübirlik Cerrahi Acil Durumlarda Günübirlik Cerrahi

		Yaşlı Hastalarda Günöbirlik Cerrahi LABARATUAR ÇALIŞMASI 7. STAJ GÜNÜ
13.HAFTA	24 MAYIS 2023	Sinir Sisteminin Cerrahi Girişim Gerektiren Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı Beyin Tümörleri Subaraknoid Kanamalar Anevrizmalar Travmatik Beyin Yaralanmaları Spinal Kord Hastalıkları ve Bakımı İntervertebral Disk Hernisi Spinal Kord Tümörleri Sinir Sistemi Travmaları Ve Bakım Spinal Kord Yaralanmaları Yaşlı Cerrahisi Yaşlılık Süreci Yaşlılarda Fizyolojik Değişimler Yaşlılarda Bilişsel Değişimler Yaşlılarda Sık Planlanan Cerrahi Girişimler Yaşlı Cerrahisi ve Ameliyat Öncesi Bakım Yaşlı Cerrahisi Ameliyat Sırası Bakım Yaşlı Cerrahisi Ameliyat Sonrası Bakım LABARATUAR ÇALIŞMASI
	30 MAYIS 2023	
	31 MAYIS 2023	8. STAJ GÜNÜ
14.HAFTA	06-07 HAZİRAN 2023	06 HAZİRAN SÖZLÜ SINAV+ 07 HAZİRAN MATERYAL SUNUMU
15. HAFTA	12 HAZİRAN- 26 HAZİRAN 2023	FİNAL SINAVI

Dersin Değerlendirme Ölçütleri

Yarıyıl İçi Çalışmaları	Sayısı	Katkı Payı %
Teorik Ders (Dersin süresi 14 hafta)	14x4	-
Laboratuar (Dersin süresi 14 hafta)	14x3	%20 (Sözlü sınav)
Uygulama (Dersin süresi 14 hafta)	14x7	%10
Alan Çalışması	-	
Derse Özgü Staj (varsa)		
Ödev/ler (Vaka Analizi)	1	%10
Sunum (Materyal)	1	%10
Seminer	-	
Proje/ler	-	
Portfolyo	-	
Quize	-	
Ara Sınav/lar 1. VİZE / 2. VİZE	2	%10 %10
Genel Sınav FİNAL	1	%30
Toplam		%100
Yarıyıl İçi Çalışmalarının Başarı Notuna Katkısı	4	%70
Yarıyıl Sonu Sınavının Başarı Notuna Katkısı	1	%30
Toplam		%100

AKTS (Öğrenci İş Yükü) Hesaplama Tablosu

HMSR 208

Etkinlikler	Sayısı	Süresi	Toplam İş Yükü
Teorik Ders	14 HAFTA	4 SAAT	56 SAAT
Laboratuvar	14 HAFTA	3 SAAT	42 SAAT
Uygulama	14 HAFTA	7 SAAT	98 SAAT
Alan Çalışması			
Derse Özgü Staj (Varsa)			
Sınıf Dışı Ders Çalışma Süresi (Ön Çalışma, pekiştirme, vb)			
Sunum/Seminer Hazırlama (Materyal Sunumu)	1		
Ödev/ler (Vaka Analizi)	1		
Proje/ler	-		
Portfolyo	-		
Alanyazın incelemesi	-		
Quize (sözlü sınav)			
Ara sınavlara hazırlanma süresi			
1. Vize	1		
2. Vize	1		
Sözlü Sınav	1		
Genel sınava hazırlanma süresi			
Final	1		
Toplam İş Yükü			

Dersin Öğrenme Çıktılarının Program Öğrenme Çıktılarına Katkısı

Hemşirelik Eğitim Programı Çıktıları	Katkı Düzeyi			
	0	1	2	3
1. Bütüncül yaklaşımla, birey, aile ve toplumun sağlık bakım gereksinimlerinin karşılanmasında, mesleki rol ve sorumluluklarını yerine getirebilmek için temel bilgiye sahiptir.				x
2. Hemşirelik sürecini kullanarak, ilgili kanıta dayalı uygulamaları, hemşirelik bakımında kullanır.			x	
3. Hemşirelik mesleği ile ilgili bilimsel ve güncel bilgiye ulaşır ve kullanır.			x	
4. Mesleki etik ilke ve değerler doğrultusunda, insan haklarına saygılı, çok kültürlü ortamda çalışır, meslektaşları ve topluma rol modeli olur.		x		
5. Mesleki görev ve sorumluluklarını yasa, yönetmelik ve mevzuata uygun şekilde gerçekleştirir.		x		
6. Hemşireliğin temel rol ve uygulamalarında, bilişim ve güncel bakım teknolojilerini kullanır.		x		
7. Disiplin içi ve disiplinler arası sağlık bakım ekibi üyeleri ile birey, aile ve toplumla yazılı/ sözlü iletişim tekniklerini kullanarak işbirliği içinde çalışır.				x
8. Bireysel ve mesleki gelişimine katkı sağlayacak araştırma, proje ve etkinliklerde aktif rol alır.	x			
9. Hemşirelik uygulamalarında eleştirel düşünme, sorun çözme ve karar verme becerilerini kullanır.				x
10. Mesleki gelişmeleri sürekli takip edebilmek için en az bir yabancı dili kullanır ve meslektaşlarıyla paylaşım içinde bulunur.	x			
11. Kişisel ve mesleki gelişimlerinde yaşam boyu öğrenmeyi esas alır, hemşirelikle ilgili bilimsel faaliyetleri takip eder.		x		

Katkı düzeyi

0- Katkısı yok   1- Az katkısı var   2- Orta düzeyde katkısı var   3- Tam katkısı var

Tarih

İmza

HMSR 208 CERRAHİ HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ UYGULAMA REHBERİ

1.1. HMSR 208 CERRAHİ HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERS SORUMLULARI

Öğretim Elemanları

Doç. Dr. Gülten SUCU DAĞ

Öğr. Gör. Serpil ÇAĞLIYAN PAYAS

Öğr. Gör. Gülcan DÜRÜST SAKALLI

Öğr. Gör. Kerem YILDIZ

Öğr. Gör. Kamil AKÇALI

Öğr. Gör. Nur Demet GÖK

Öğr. Gör. Bahar AK

Asistanlar

Arş. Gör. Ayşe GÜLLET

1.2. CERRAHİ HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ ÖĞRENME ÇIKTILARI

1. Cerrahi hastalıkları konusunda temel teorik kavram ve ilkeleri bilmesi
2. Cerrahi girişim gerektiren hastaların ameliyat öncesi, sırası ve sonrası hemşirelik bakımını ve gereksinimlerini tanıyabilmesi, yönetebilmesi
3. Cerrahi girişim gerektiren hastanın psikolojik yönünü açıklaması, gelişebilecek komplikasyonları bilmesi ve hemşirelik bakımı planlayabilmesi

1.3. CERRAHİ HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ ÖĞRENCİ YÖNETİM PLANI

Uygulamaya Çıkılacak Kurum ve Alanlar

- 1- Magosa Devlet Hastanesi poliklinik/servis/yoğun bakım/ameliyathane/Endoskopi/Acil servis
- 2- Lefkoşa Dr. Burhan Nalbantoğlu Devlet Hastanesi Poliklinik/Servis/Yoğun Bakım/Ameliyathan/Endoskopi/Acil Servis

1.4. CERRAHİ HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ HEDEFLERİ

1. Hafta planlanan uygulama için öğrencinin ilk defa geldiği kliniğe oryantasyonunun sağlanması, kendisine verilen “*öğrenci klinik staj formu ve yapılandırılmış rapor formunu*”

kullanmaya başlaması, planlama, uygulama ile ilgili bakım sürecini başlatabilmesi, “genişletilmiş vaka formunu” hazırlamaya başlaması hedeflenir.

Aşağıda verilen hedeflere öğrencinin uygulama süreci boyunca ulaşması beklenir.

UYGULAMA DÖNEMLERİ	HEDEFLER
1-14. HAFTALAR	1. Öğrencinin, cerrahi hemşireliği ile ilgili temel teorik kavramların bilgisini alması ve aralarındaki ilişkiyi kavraması
	2. Öğrencinin, cerrahi hemşireliği ile ilgili belli başlı kuralların bilgisini alması
	3. Öğrencinin hastalıkların ve cerrahi komplikasyonların önlenmesine yönelik bilgiler kazanması
	4. Öğrencinin cerrahi hemşireliğinde kullanılan araç-gereç ve kaynakların bilgisini alması
	5. Öğrencinin, cerrahi hemşireliği dersinde öğrendiği kavram, ilke ve kuralları kişisel ve meslek yaşamına aktarabilme becerisi kazanması
	6. Öğrencinin, hemşirelik bakımı gerektiren bütün durumlarda problem çözme sürecini kullanma becerisi kazanması
	7. Öğrencinin içinde bulunduğu ortamı kendisi ve diğer bireyler için sağlığa uygunluk açısından değerlendirebilme becerisi kazanması.
	8. Öğrencinin hastayı rahatlatmak için ortama uygun yöntemler geliştirebilmesi
	9. Öğrencinin cerrahi hastasının bağımlılıktan maksimum bağımsızlığa geçebilmesini sağlayan gereksinimleri belirleyebilmesi ve danışmanlık yapabilme becerisi kazanması.
	10. Öğrencinin bireyin fiziksel, mental ve sosyal iyiliği ve kültürel farklılıkları ile ilgili genel faktörleri, bunların etkilerini tanıması ve gerekli önlemleri alması.
	11. Öğrencinin hemşireliğin temel ilkeleri iç hastalıklar hemşireliği ve cerrahi hastalıkları hemşireliği dersinde öğrendiği teknikleri entegre edebilme becerisi kazanması.
	12. Öğrencinin cerrahi işlemde sonra bireyin evde sağlığını en üst düzeyde sürdürebilmesi için gerekli taburculuk eğitimini planlayabilme becerisi kazanması.
	13. Öğrencinin hemşirelik bakımını geliştirebilmesi için araştırmacı rolünün önemini kavraması

1.5. CERRAHİ HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ TEORİK-UYGULAMA DERS TASARIMI

HMSR 208

KONULAR

ÖĞRENME ÇIKTILARI

Öğrenme Çıktılarını
Kazandırma Yöntemi

Ölçme Yöntemi

1. HAFTA	Cerrahi Hastalıkları Hemşireliğine Giriş	Öğrencinin, cerrahi hemşireliği ile ilgili temel teorik kavramların bilgisini alması ve aralarındaki ilişkiyi kavraması	Slayt sunum Anlatım Soru-cevap Lab. Uygulaması Klinik uygulama	Ara sınav Final sınavı
	Cerrahide Ağrı Yaşayan Birey Ve Hemşirelik Bakimi	Ağrı yaşayan bireyi tanımlar ve analiz eder -Kliniklerde en çok kullanılan ağrı ölçme skalalarını bilir ve kullanır		
	Cerrahide Sıvı-Elektrolit Ve Asit-Baz Denge/ Dengesizliği ve Etkileri	Sıvı-elektrolit dengesini ve dengesizliklerini analiz eder Asid-baz dengesini bozan hastalıkları bilir		
	Şok ve Hemşirelik Bakımı	Şok tiplerini ve şoktaki hastayı tanımlayabilir ve hemşirelik bakımını planlayabilir		
2. 3. HAFTA	Cerrahi Enfeksiyonlarda Hemşirenin Rolü İnflamasyon, Yara İyileşmesi Hemşirelik Bakimi	Öğrencinin cerrahi alan enfeksiyonlarını tanımlayabilir, hemşirelik bakımını planlayabilir ve süreci yönetebilir	Anlatım Soru-cevap Video Lab. Uygulaması Klinik uygulama	Ara sınav Final sınavı Klinik uygulama değerlendirme Lab. Sözlü Sınavı
	Preoperatif Dönemdeki Birey ve Hemşirelik Bakimi	Öğrenciler perioperatif dönem ve dönemlerdeki hemşirelik bakimi sürecini yönetebilir		
	İntraoperatif Dönemdeki Birey ve Hemşirelik Bakimi	Öğrenciler intraoperatif dönem ve dönemlerdeki hemşirelik bakimi sürecini yönetebilir		
	Postoperatif Dönemdeki Birey ve Hemşirelik Bakimi	Öğrenciler postoperatif dönem ve dönemlerdeki hemşirelik bakimi sürecini yönetebilir		
4. HAFTA	1. VİZE SINAVI			
4.-5. HAFTA	Yanıkta Hemşirelik Bakımı	Öğrenciler; yanık sınıflamasını bilir ve analiz edebilir, hemşirelik bakımını planlayabilir	Anlatım Soru-cevap Lab. Uygulaması Klinik uygulama	Ara sınav Final sınavı Klinik uygulama değerlendirme

	Kalbin Cerrahi Girişim Gerekli Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı	Öğrenciler; kalbin cerrahi girişim gerektiren hastalıkları bilir ve bakım sürecini yönetebilir		
6-7. HAFTA	Solunum Sisteminin Cerrahi Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı Ürogenital Sisteminin Cerrahi Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı	Öğrenciler; solunum sisteminin cerrahi girişim gerektiren hastalıkları bilir ve bakım sürecini yönetebilir Öğrenciler; urogenital sistemin cerrahi girişim gerektiren hastalıkları bilir ve bakım sürecini yönetebilir	Anlatım Soru-cevap Video Lab. Uygulaması Klinik uygulama Küçük Vaka tartışması	Ara sınav Final sınavı Klinik uygulama değerlendirme
8	ARA SINAV DÖNEMİ (2. VİZE SINAVI)			
10-11. HAFTA	Sindirim Sisteminin Cerrahi Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı Cerrahi Hastanın Beslenmesi Meme Cerrahisi Geçiren Birey ve Hemşirelik Bakımı	Öğrenciler; sindirim sisteminin cerrahi girişim gerektiren hastalıkları bilir ve bakım sürecini yönetebilir Öğrenciler; cerrahi girişim geçiren hastanın beslenmesini bilir ve bakım sürecini yönetebilir Öğrenciler; meme cerrahi girişimi geçiren bireyi tanımlayabilir ve bakım sürecini yönetebilir	Anlatım Soru-cevap Video Lab. Uygulaması Klinik uygulama	Ara sınav Final sınavı Klinik uygulama değerlendirme
12-13. HAFTA	Kas İskelet Sisteminin Cerrahi Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı Sinir Sisteminin Cerrahi Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı Günubirlik Cerrahi	Öğrenciler; kas-iskelet sisteminin cerrahi girişim gerektiren hastalıkları bilir ve bakım sürecini yönetebilir Öğrenciler; sinir sisteminin cerrahi girişim gerektiren hastalıkları bilir ve bakım sürecini yönetebilir Öğrenciler; günubirlik cerrahi girişim geçiren bireyin/yaşlı hastanın cerrahi girişim sürecinin gereksinimlerini ve bakım sürecini yönetebilir	Anlatım Soru-cevap Video Lab. Uygulaması Klinik uygulama Küçük vaka tartışması	Ara sınav Final sınavı Klinik uygulama değerlendirme
14. HAFTA	Transplantasyon ve Hemşirelik Bakımı Cerrahide Hasta Güvenliği İlkeleri	Öğrenciler; transplantasyon sürecini bilir ve bu hastaların bakım sürecini yönetebilir Öğrenciler; cerrahide hasta güvenliği ilkelerini bilir ve uygular	Anlatım Soru-cevap Video Lab. Uygulaması Klinik uygulama Küçük vaka tartışması	Ara sınav Final sınavı Klinik uygulama değerlendirme
	MATERYAL DEĞERLENDİRME			
	VAKA ANALİZİ			
15. HAFTA	FİNAL SINAVLARI			

2022-2023 Eğitim Öğretim yılında dersler yüz yüze ve gerektiğinde online olarak yapılmaktadır.

Ders programı, material ve ödevler üniversitenin lms sistemi üzerinden (Moodle) yürütülebilmektedir,

Online dersler teams üzerinden sürdürülebilmektedir

Ara sınav ve final sınavları yüz yüze yazılı olarak yapılmaktadır

Anlatım, Soru-cevap şeklindeki ders aktarımlarında power point sunumlar kullanılmaktadır

Ders ile ilgili açıklayıcı videolardan yararlanılmaktadır

Beceri gerektiren uygulamalar için laboratuardan yararlanılmakta ve demonstrasyonlar yapılmaktadır

Sistemlerle ilgili küçük pekiştirici vakalar tartışılmaktadır

KLİNİK UYGULAMA DEĞERLENDİRME:

- Hastanede uygulamaya çıkan öğrenciler klinik değerlendirme formu ile değerlendirilirler. **Okul grubundaki öğrenciler ise laboratuvar değerlendirme formu ile değerlendirilirler.** (EK 1).

Hastanelerde yataklı servislerde çalışan öğrencilerden her klinik rotasyon sonunda (4 hafta) en az bir klinik vaka teslim etmesi beklenmektedir. Cerrahi hastalıkları hemşireliği “hemşirelik süreci değerlendirme formu” taslağına uygun hazırlanmış olmalıdır. (EK2), Poliklinik, Ameliyathane, Üroloji/KBB/Göz, Acil Servis, Endoskopi birimlerinde uygulama yapan öğrenciler yapılandırılmış rapor teslim etmek zorundadır (EK3-EK4).

Öğrencinin klinik uygulamanın en az %80'ine devam zorunluluğı vardır. Uygulama notunun (%10 Bakım Planı Ödevi (hemşirelik süreci değerlendirme formu) %10 Klinik (klinik değerlendirme formu) %10 Materyal (Öğrenci Materyal Değerlendirme Formu EK5) %20 Laboratuvar (Lab. Sözlü Sınav Formu EK6) %50'si geçme notunu oluşturur.

FOTO

EK1: Klinik Değerlendirme Formu

**CERRAHİ HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ
KLİNİK UYGULAMA**

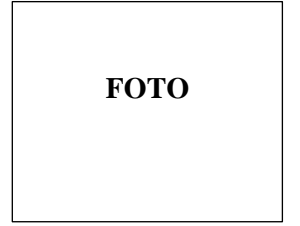
**DEĞERLENDİRME FORMU
ÖĞRENCİNİN ADI- SOYADI:**

	PUAN	ROTASYONLAR		AÇIKLAMALAR
BİREYSEL	20	I	II	
Kıyafet yönetmeliğine uyma	2			
Mesleki davranış ilkelerine uyma	2			
Hastayı teslim alma-verme	2			
Gereksinimi olduğunda sağlık ekibi üyelerinden (öğretim elemanı, hemşire, hekim v.b) yardım isteme/sağlık ekibi üyelerine yardım etme	2			
Mesleki iletişim ilkelerine uyma (Hasta ve ailesi, Hemşire ve diğer sağlık ekibi, Öğretim üyesi/elemanı ve Grup arkadaşları ile iletişim)	4			
Öğrenme ve araştırmaya istekli olma	4			
Sorumluluk alma ve yerine getirme	4			
BÖLÜMDEN ALDIĞI PUAN				
HASTA BAŞI	50	I	II	
Hastanın hastalığı, tanı ve tedavisi hakkında kuramsal bilgiye sahip olma	5			
Hastanın gereksinimlerinin farkında olma ve karşılama	4			
Hastanın kullandığı ilaçları bilme ve uygulama	5			
Hastanın laboratuvar bulgularını yorumlama	2			
Hastada meydana gelen önemli değişikliklerin farkına varma ve hekime hemşireye veya öğretim elemanına bildirme	4			
Perioperatif hastanın bakım gereksinimlerine ilişkin becerileri yeterli/ ustalaşmış düzeyde yapma (EK I)	30			
BÖLÜMDEN ALDIĞI PUAN				
HEMŞİRELİK SÜRECİ (EK II)	30	I	II	
Tanımlama	7			
Planlama	11			
Uygulama	10			
Değerlendirme	2			
BÖLÜMDEN ALDIĞI PUAN				

KLİNİK UYGULAMA DEĞERLENDİRME CETVELİ

	ÖĞRENCİNİN ALDIĞI PUAN
BİREYSEL	
HASTA BAŞI	
HEMŞİRELİK SÜRECİ	
TOPLAM UYGULAMA NOTU	

ROTASYON YERLERİ			
I.Rotasyon Yeri:		II.Rotasyon Yeri:	
Öğretim Elemanı:	İmza	Öğretim Elemanı:	İmza
Öğrenci Adı Soyadı:	İmza:	Öğrenci Adı Soyadı:	İmza:
ÖĞRENCİ İLE İLGİLİ GELİŞTİRİLMESİ GEREKEN YÖNLER			
Rotasyon I :		Rotasyon II :	

EK1: Laboratuvar Değerlendirme Formu

CERRAHİ HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ KLİNİK UYGULAMA

DEĞERLENDİRME FORMU
ÖĞRENCİNİN ADI- SOYADI:

	PUAN	ROTASYON LAR		AÇIKLAMALAR
		I	II	
BİREYSEL	20	I	II	
Kıyafet yönetmeliğine uyma	2			
Mesleki davranış ilkelerine uyma	2			
Hastayı teslim alma-verme	2			
Gereksinimi olduğunda sağlık ekibi üyelerinden (öğretim elemanı, hemşire, hekim v.b) yardım isteme/sağlık ekibi üyelerine yardım etme	2			
Mesleki iletişim ilkelerine uyma (Hasta ve ailesi, Hemşire ve diğer sağlık ekibi, Öğretim üyesi/elemanı ve Grup arkadaşları ile iletişim)	4			
Öğrenme ve araştırmaya istekli olma	4			
Sorumluluk alma ve yerine getirme	4			
BÖLÜMDEN ALDIĞI PUAN				
HASTA BAŞI	50	I	II	
Hastanın hastalığı, tanısı ve tedavisi hakkında kuramsal bilgiye sahip olma	5			
Hastanın gereksinimlerinin farkında olma ve karşılama	4			
Hastanın kullandığı ilaçları bilme ve uygulama	5			
Hastanın laboratuvar bulgularını yorumlama	2			
Hastada meydana gelen önemli değişikliklerin farkına varma ve hekime hemşireye veya öğretim elemanına bildirme	4			

Perioperatif hastanın bakım gereksinimlerine ilişkin becerileri yeterli/ ustalaşmış düzeyde yapma (EK I)	30			
BÖLÜMDEN ALDIĞI PUAN				
HEMŞİRELİK SÜRECİ (EK II)	30	I	II	
Tanılama	7			
Planlama	11			
Uygulama	10			
Değerlendirme	2			
BÖLÜMDEN ALDIĞI PUAN				

LABORATUVAR UYGULAMA DEĞERLENDİRME CETVELİ

	ÖĞRENCİNİN ALDIĞI PUAN
BİREYSEL	
HASTA BAŞI	
HEMŞİRELİK SÜRECİ	
TOPLAM UYGULAMA NOTU	

EK2: Hemşirelik Süreci Değerlendirme Formu

**CERRAHİ HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ
HEMŞİRELİK SÜRECİ DEĞERLENDİRME FORMU**

HEMŞİRELİK SÜRECİ	PUAN 30	ROTASYONLA R		AÇIKLAMALAR
		I	II	
TANILAMA	7			
Veri toplama kaynaklarını kullanma	1			
İlgili kaynaklardan sistematik bir şekilde veri toplama	2			
Tanı etyolojisini belirleme	1			
Tanı kriterlerini belirtme	1			
Tanıları sorunların öncelik sırasına göre belirleme	1			
Yeterli sayıda tanı koyma	1			

PLANLAMA	11			
Amaçları uygun belirtme	2			
Sonuç kriterlerini uygun belirtme	3			
Girişimleri gereksinime uygun bir şekilde belirleme	4			
Kendi öğrenme gereksinimlerini belirleme	1			
Sağlık meslek üyeleri ile gerekli işbirliğini yapma	1			
UYGULAMA	10			
Belirlediği girişimleri uygulama	5			
Hemşirelik girişimlerinde uygun teknik becerileri kullanma	2			
Hastanın gereksinimlerini karşılama	3			
DEĞERLENDİRME	2			
Amaca ulaşip ulaşılmadığını değerlendirme	1			
Değerlendirme sonuçlarına göre planda gerekli değişiklikleri yapma	1			
TOPLAM PUAN				

SORUMLU ÖĞRETİM ÜYESİ /ELEMANLARI			
I.Rotasyon Yeri:		II.Rotasyon Yeri:	
Öğretim Elemanı:	İmza	Öğretim Elemanı:	İmza
Öğrenci Adı Soyadı:	İmza	Öğrenci Adı Soyadı:	İmza
ÖĞRENCİ İLE İLGİLİ GELİŞTİRİLMESİ GEREKEN YÖNLER			
Rotasyon I:		Rotasyon II:	

EK3: Yapılandırılmış Rapor İçerikleri

CERRAHİ HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ AMELİYATHANEYE İLİŞKİN YÖNLENDİRME / ÖĞRENME KLAVUZU

- Ameliyathane giyinme odasında üzerinde kıyafetler çıkarıp, ameliyathane giysileri olan yeşil pantolon , gömleği giyme,tüm saçları içene alacak şekilde boneyi ve maskeyi takma
- Ameliyathane sorumlu hemşiresine ve ameliyathane odasındaki ekibe kendini tanıtmaya ve ameliyathane uygulamasının amacını ifade etme,
- Ameliyathanenin odalarında mümkün olduğunca az hareket etme,
- Steril ortama 1m den fazla yaklaşmama, geçerken dikkatli olma,
- Cerrahi asepsi ilkelerini sürdürme,
- Ayılma sırasında ameliyat hazırlığında ne tür işlemlerin yapıldığını bilme / yasal izni kontrol etme,
- Hastaya ne ameliyatı yapıldığını bilme,
- Ameliyathane odasının hazırlanmasını izleme,
- Ameliyathane odasında bulunan malzemeleri görme,

- Ameliyat odasında bulunan ilaçları ve etkilerini bilme,
- Hastaya ameliyat masasına alındığındaki hazırlığını izleme ve tür işlemler yapıldığını bilme,
- Hastaya uygun pozisyon verme,
- Genel anestezi verilen hastalarda gözü korumaya yönelik uygulamayı bilme,
- Hastaya verilen anestezi türünü (Genel, Spinal, Epidural, Lokal) anesteziye uygulanan ilaçların neler olduğunu ve ne şekilde (I.V. İnhalatör, intratekal v.b) uygulandığını bilme,
- Scrub hemşiresinin yaptığı tüm işlemleri izleme,
- Sirküle hemşiresinin görevlerini bilme/ izleme,
- Cerrahi yıkanma işlem basamakları izleme ve yapma,
- Steril gömlek giyilmesini izleme ve giyme,
- Steril eldiven giyilmesini izleme ve giyme,
- Steril bohça , paket ve diğer malzemelerin açımını bilme,
- Ameliyat masasının hazırlanmasını izleme,
- Ameliyatı izleme,
- Alet ve kompres sayımını izleme,
- Ameliyathane odasının toplanmasını ve bohçaların yeniden hazırlanma aşamalarını izleme
- Steril malzeme hazırlığı basamaklarını öğrenme / izleme,
- Malzemelerin steril edilmesinde kullanılan yöntemleri bilme,
- Malzemelerin ne kadar sürede ve hangi koşullarda steril edildiğini öğrenme,
- Sterilizasyonda kullanılan yeni yöntemleri ve uygulama şekillerini öğrenme,
- Steril malzeme indikatörlerinin neler olduğunu bilme, steril malzemelerin hangi koşullarda ve ne kadar süre içinde saklanabileceğini bilme,
- Ayılma odasında bulunan acil ilaçların etkilerini bilme,
- Ameliyat sonrası hastaya uygun pozisyon verme,
- Hastayı ayılma ünitesinde izleme,
- Ayılma odasında izlenen hastanın servis veya yoğun bakıma alınma kriterlerini bilme,
- Ameliyathaneden çıkarken maske, bone, galoşları çöpe, formları kirli sepetine atma .

CERRAHİ HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ
YOĞUN BAKIMLARA İLİŞKİN YÖNLENDİRME / ÖĞRENME KLAVUZU

- Yoğun bakım sorumlu hemşiresine ve ekibine kendini tanıtmaya bulunma amacını ifade etme,
- Yoğun bakımda kullanılan ; Intraarteriyel, Swan-ganz, Subclavian jugular,femoral kateterler ile,mesane kateteri, intraserebral basınç aleti,pulse oksimetre probu N/G,endotrokal tüp ve trakeostomi kanülünün kullanma amaçlarını,bakımlarını bilme, uygulama ve kaydetme,
- Monitördeki göstergelerin ne ifade ettiğini bilme ve gözlem formuna kaydetme (İnvaziv monitorizasyon: CVP, PAP, PWCP, IABP vb./ Noninvaziv monitorizasyon: SPO2, Kan Basıncı, Nabız Traseleleri ve Vücut Isısı vb.) ve monitörde ritim-disritim izleme,
- Yoğun bakımda kullanılan ilaçların etkileri kullanma amaçları ve hazırlama/ uygulama şekillerini bilme/ uygulama yapma,
- NG / ORG sonda bakımını uygulama,
- Enteral beslenme endikasyonlarının uygulanmasını ve komplikasyonlarını bilme,
- Parenteral beslenme endikasyonlarını bilme ve uygulama,
- Yatağa bağımlı hasta bakımı (Ağız bakımı,göz bakımı,saç,vücut banyosu yaptırma, perine bakımı, kateter bakımları, basınç noktalarının desteklenmesi, dekübitüs bakımı, hastayı 2 saatte bir pozisyon verme ....vs),
- Set ve torba değiştirme (IV mayiler, enteral beslenme seti ve torbası, idrar torbası değiştirme, pansumanları değiştirme...vs),
- Steril şartlarda aspirasyon yapma (Endotrakeal ,Trakeal) kayıt etme,
- Yoğun bakımın aseptik ortamını sağlama ve sürdürme,
- Yatağa bağımlı hastanın yatağını yapma,
- Hastanın yatak içinde güvenliğini sağlama,gerekirse kolları tesbit etme,
- İnsizyon bölgelerinin izlenmesi ve kayıt edilmesi,
- Bilinç, pupil , eksremite izlemi ve kayıt edilmesi,
- Glaskow koma skalası kullanarak izlem yapma,
- Drenaj takibi kayıt edilmesi,
- IV mayi izlemi ,
- AÇİT takibi izleme/yapma,
- Kan gazı + laboratuvar bulguları takibi,
- EKG elektrotları yerleştirme,
- El yıkama (Hastadan hastaya veya aynı hastada enfekte bölge bakımından sonra vs),
- Prezervatif sonda takma izleme/yapma,
- Hasta transportu, sandalyeye alma,
- Hasta yakınları ile hastayı görüştürme,
- Konuşma engeli olan hasta ile iletişim kurma,
- Spirometre (Triflow), PEEP,CPAP uygulaması izleme/yapma,
- Acil arabasında kullanılan tüm malzemeleri tanıma (defibrilatör EKG aleti ..vs),
- Varis çorabı uygulama (kalp-damar yoğun bakım ünitesi),
- İnfüzyon pompalarını tanıma,
- Hasta mobilizasyonu izleme/yapma,
- Buhar uygulaması izleme/yapma,
- Yanıklı hasta bakımı verme ve izleme,
- Yanıklı hasta pansumanı izleme,

- Ağız, göz, perine, yara, dekibüt ve üriner katater bakımı için kullanılan solüsyonlar ve kullanım şekillerini bilme.

CERRAHİ HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ ÜROLOJİ/ KBB / GÖZ KLİNİKLERİNE İLİŞKİN YÖNLENDİRME / ÖĞRENME KILAVUZU

- Tüm kliniğin hasta teslimine katılma,
- Teslimler sırasında teslimi veren hemşirenin hastaya ilişkin bilgileri (ilaçları, mayileri, sondaları, genel görünüşü) izleme /takip etme,
- Hasta ile iletişime kendini tanıtmaya başlama,bir önceki geceyi nasıl geçirdiğini sorma , hastanede olmanın hastadaki etkisini araştırma,
- Hastanın kliniğe kabulünü yapma ve izleme(en az 5 hasta),
- Ameliyat öncesi eğitim verme,
- Hastayı ameliyata hazırlama,
- Hastayı ameliyat için giydirmeye,
- Ameliyat sonrası hastayı uygun şekilde klinikteki yatağına alma ve izleme,
- Ameliyat sonrası uygun pozisyon verme,
- Ameliyattan sonra kademeli olarak ayağa kaldırma,
- Ameliyattan sonra derin solunum ve öksürme egzersizi yaptırma,
- Ameliyat sonrası hastaya bakım verme,
- Yara ve kanama kontrolü yapma,
- Yara bakımı,
- Dren (Hemowak) kontrolü ve izlemi,
- Ameliyat sonrası hastayı uygun şekilde izleme,
- Katater izlemi ve bakımlarını yapma,
- Mesane katateri bakımı,
- Mesane yıkama işleminin amaçlarını bilme ve izleme uygulama sonuçlarını değerlendirerek kaydetme,
- Trakeal aspirasyon işlem basamaklarını bilme ve uygulama,
- Trakeostomi kanulünün değişimini izleme,
- NG tüp uygulama ve NG uygulanan hastanın bakımını yapma,
- NG tüp ile besleme izleme ve yapma,
- Total parenteral besleme uygulaması yapma,
- Göze kulağa ilaç uygulama işlem basamaklarını bilme uygulama ve kaydetme,
- Göz pansumanı izleme / uygulama ve kaydetme,
- Narkotik ilaçları bilme ve uygulama,
- Ağrı değerlendirmesi yapma,
- Hastaya uygulanan işlemlerde mahremiyeti koruma (pansuman, lavman, vücut banyosu, kateter uyg. v.s),
- Aldığı -.çıkardığı izleme ve kayıt etme,
- Sıvı elektrolit ve asit temel dengesizliklerini izleme ve kayıt etme,
- Taburculuk eğitimi verme,
- Uygun şekilde hastayı teslim etme.

CERRAHİ HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ
ACİL SERVİSE İLİŞKİN YÖNLENDİRME/ ÖĞRENME KLAVUZU

1. Acil servisin yapısını ve bölümlerini bilme
2. Triaj ve triaj ilkelerini öğrenme
3. Acil hastasına uygulanan acil bakım aşamalarını gözlemleme ve bilme
4. Acil hastasının izlemine bilme ve katılma
5. Acil bakım yaklaşımlarını bilme ve gözlemleme
6. Acil bakım yöntemlerini gözlemleme
7. Acil bakım yöntemlerini uygulamaya nasıl karar verildiğini bilme ve gözlemleme
8. Resisütasyon odası ve diğer acil bölümlerinde kullanılan malzeme ve ilaçları bilme
9. Acil ve canlandırma arabasındaki malzeme ve ilaçları ve etkilerini bilme
10. Monitördeki göstergelerin ne ifade ettiğini bilme ve gözlem formuna kaydetme (NB, TA,CVP,SPO2,...v.s),
11. Acil bakım araç ve gereçleri bilme
12. Acil hastasının mönitörüzasyonu, EKG çekimi, Oksijen satürasyonu, GKS uygulamayı bilme ve uygulama
13. Günlük kontrol edilen malzeme ve ilaçları nedenleriyle birlikte bilme ve öğrenme
14. Endotrakeal tüp takımını izleme ve uygulama nedenlerini bilme
15. Aspirasyon, oksijen verme, göğüs tüpü takılması, nebulizatör ile uygulamalarını izleme ve katılma
16. Acil serviste kullanılan ilaçların etkileri kullanma amaçları ve hazırlama/ uygulama şekillerini bilme/ uygulama yapma
17. Acil de kullanılan narkotik ilaçları bilme
18. Acil de ameliyat öncesi hasta hazırlama
19. Acil de uygulanan sıvı ve ilaçları bilme
20. Düşme risklerinin belirlenmesi ve düşme riski olan hastalar için yapılan düzenlemeleri bilme,
21. CPR'a katılma
22. Travma hastasının izleme
23. Kanaması olan hasta bakımı
24. Yara izlemi ve değerlendirmeyi gözlemle
25. Kırık, çıkığı olan hastaya yaklaşımı bilme ve gözlemleme,
26. Alçı ve atel uygulamalarını izleme
27. Ex olan hastayı hazırlama
28. Ex olan hasta ailesine yaklaşımı gözlemleme
29. Acil serviste hastası olan hasta yakınına yaklaşımını gözlemleme
30. Acil serviste bulunan setleri (steril set, malzemeler), set kontrolü, steril olmayan setlerin sterilizasyona gönderme aşamaları bilme ve gözlemleme
31. Genel olarak Acil Hemşirelik yaklaşımlarını bilme ve gözlemleme

Not: Yukarıda belirtilen girişimler, izlemler genel olarak belirtilmiştir.

Staj süresince karşılaşılabileceğiniz vakaya göre gözlemlemeniz gereken uygulamalardır. İzlenmesi beklenen vakalar da staj süresince karşılaşmadığınız takdirde staj raporunda belirtiniz.

EK4: Yapılandırılmış Rapor Değerlendirme Formu

CERRAHİ HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ

KLINIK UYGULAMA ROTASYON GÜNLÜK RAPOR FORMU

Öğrenci Adı Soyadı :		Tarih	
Rotasyon Yaptığı Klinik			
Rotasyon Gözlem Notu (Rotasyon yaptığınız ilgili klinikte hastanın ne için orda olduğu, verilen bakım yapılan girişim ve uygulamalar hakkında rapor yazılacaktır)			

EK5: Öğrenci Materyal Değerlendirme Formu

CERRAHİ HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ

	PUANLAMA
--	----------

A- İÇERİK	ÇOK YETERSİZ 1	YETERSİZ 2	ORTA 3	İYİ 4	ÇOK İYİ 5
1. Konuya uygun amaç belirleme (10 puan)					
2. Amaca uygun hedefler oluşturma (10 puan)					
3. Materyal ve eğitim planı hazırlama (10 puan)					
4. Uygun materyal seçimi (10 puan)					
5. Uygun araç gereç yöntemi seçerek materyal hazırlama (10 puan)*					
6. Materyale yönelik broşür hazırlama (10 puan)*					
7. Materyale yönelik hastanın uygunluğu (10 puan)					
8. Materyal geliştirme sürecinde danışmanlık alma (10 puan)					
9. Geri bildirimden gelen eksiklikleri tamamlama (10 puan)					
10. Süreye uyum (10 puan)					
TOPLAM=					

ÖĞRENCİ MATERİYAL DEĞERLENDİRME FORMU

KONU BAŞLIĞI:	
GRUP:	
GRUP ÜYELERİ İŞ BÖLÜMÜ	
VERİLEN NOT	
SORUMLU ÖĞRETİM ÜYESİ/ ELEMANI	
*İlgili madde öğrencinin geliştirdiği materyal ya da broşüre göre değerlendirme yapılacaktır.	

EK6: Laboratuvar Sözlü Sınav Değerlendirme Formu

DOĞU AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2022 - 2023 ÖĞRETİM YILI BAHAR DÖNEMİ
HMSR 208 .....
UYGULAMALI SÖZLÜ SINAV DEĞERLENDİRME FORMU

ÖĞRENCİNİN ADI SOYADI

.....

Preoperatif Dönem (36 puan)

1.

2.

+

3. (Tam cevap verememesi halinde)

İntrooperatif Dönem (28 Puan)

1.

2.

+

3. (Tam cevap verememesi halinde)

Postoperatif Dönem (36 Puan)

1.

2.

+

3. (Tam cevap verememesi halinde)

TOPLAM PUAN

.....
